

Vzpomínka na akci Anthropoid trochu jinak

V pátek 27. května uplynulo 80 let od atentátu na Heydricha. V televizi i v tisku byla tomuto výročí věnována zasloužená pozornost. Já bych v této souvislosti připomněl historku, kterou mi kdysi vyprávěl náš člen Miloš Tureček. On by to jistě napsal lépe, ale už není mezi námi, takže se budu muset spolehnout na svou trochu děravou paměť.

Příběh začíná za horkého letního dne v Irsku. Miloš se procházel po pobřeží, a když spatřil hospodu (tedy přesně řečeno „pub“), uvědomil si, že má velkou žízeň a je třeba doplnit tekutiny. Vešel dovnitř a objednal si pivo. Vzhledem k dlouholetému tréninku a velkému vedru vypil první pintu na ex a hned objednal další. To zaujalo místní štamgasty, kteří popíjeli u stolu a dali se do řeči. Jeden z nich, když si šel pro další pivo, kulhal. Miloš se zeptal, jestli je to následek dopravní nehody, a dozvěděl se, že ne, že je to následek úrazu při výsadekářské akci.

Při dalším povídání začali místní vyzvídat, odkud cizinec je. Když jim Miloš řekl „from Czech republic“, tak se pánové nechytali. Takže použil tehdy už neplatný název Czechoslovakia a dědci byli hned doma¹. Ten kulhavý se zaradoval a začal vzpomínat, že ve výcvikovém táboře komandos byli i Čechoslováci, třeba **Gabčík** a **Kubiš**, a že to byli pěkně tvrdí chlapi.

Rotmistr Jozef Gabčík (1941)

Rotmistr Jan Kubiš (1941)

Další povídání bylo o československých letcích v Královském letectvu (RAF), a když musel Miloš z hospody odejít, aby se setkal u autobusu se zbytkem zájezdu, štamgasti se jen neradi loučili.

A nakonec trochu techniky. Hlavní zbraň, která byla pro atentát určena, byl samopal „Sten submachinery gun Mk II“. Název vycházel ze jmen konstruktérů Reginalda V. Shepherd a Harolda J. Turpina a továrny, kde se zbraň vyráběla: ENfield. Samopal byl technologicky velmi jednoduchý a bylo možné jej vyrábět téměř „na koleně“. Například v okupovaném Polsku existovala ilegální továrna, kde se tyto samopaly vyráběly pod názvem „Błyskawica“². Daní za jednoduchost a hromadnou válečnou výrobu byla poněkud menší spolehlivost. Sten selhal i při atentátu. Jen v hlavách spekulantů a věčných pochybovačů se mohla zrodit myšlenka, že se Jozef Gabčík v kritickém okamžiku zalekl, odhodil zbraň a prchal. Teprve dokumenty z archívu gestapa, kde bylo potvrzeno, že samopal nalezený na místě atentátu měl vzpříčený náboj, přesvědčily pochybovače. Akci úspěšně dokončil Jan Kubiš pomocí upraveného protitankového granátu No 73 Mk 1, přezdívaného „Thermos flask“³. Úprava spočívala ve zkrácení granátu a tím přispívala k zmenšení hmotnosti (v originálním provedení byla 2 kg). Dnes se obvykle mluví o „bombě“.

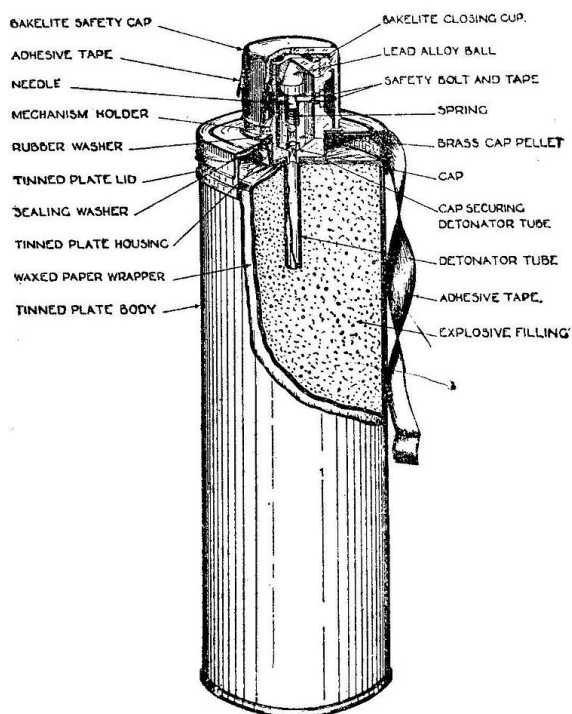
1 Se stejným průběhem konverzace o tom, odkud přicházíme jsem se setkal i při Expedici Lake District v r. 2009 a v r. 2013 v Londýně.

2 = blesk

3 = termoska

Sten gun Mk II

Protitankový granát No 73 Mk 1

Snad vás tohle krátké povídání zaujme i přes spoustu informací, kterými nás média v poslední době zásobovala.

čfk